նախագահի մի մեծագիր կենդանագրի վրա, որ կախ էր պատից ինձնից քիչ հեռու։— «Այո, այդ նոր եմ ստացել, որ ընծայեց ինձ մի անգլիացի, կարդալով իմ ցաւակցութեան նամակը դեռ հիւանդ Դարձիլդին լրագիրների մէջ, ինչպէս ինքը գրում է ինձ։—«Այս ինչ է, վրան հայերէն գրվածներ կան։»—«Հա, ինքը անգլիացին է գրել, վատնորոյ մի տող գրութեան մէջ մոռ հինգ սխալ կայ։» կենդանագրի տակին այսպէս էր գրված. «Նախայքայ Քառ. Ֆիլդին պաշտօնն հայոց հիանալոյն պատրիարքայ։» Երևում էր, որ խեղճ մարդը հայերէն ինքնագլուխ սովորողներից է, որոնց թիւը, մանաւանդ հայոց հարցը երևալուց յետո օրից օր սկսում է շատանալ։ Գոնէ պրանից օրինակ առնէին Թիֆլիսի ինքնակոչ հայ «արիստոկրատները» որոնց համար հայերէն լեզուն դեռ mauvais ton է համարվում...

Այսպիսով մոռ երկու ժամ խօսակցելուց յետո, մենք բարեաւ ասեցինք պատրիարքին Պերա վերադառնալու համար։ Երբ նստեցինք մակոյկ, քիչ լռութիւնից յետո հարցրի ընկերիս իր տպաւորութեան մասին. «Ո՛, սիրելիդ իմ, ասեց, դուք այնպիսի մի պատրիարք ունէք, որ հայերի դէմ որչափ էլ նախապաշարված լինես, հերիք է նորա հետ մի ժամ խօսել ոչ միայն տրամադրութիւնը, այլ բոլոր կարծիքները փոխելու համար. ես նկատեցի թէ որչափ փաստեր սիրող մարդ է նրա էջը, որը սակայն քիչ ժլատ է խօսակցութեան համար։» Մաքուտ ասեցի. «թէ քեզ պէս պատուզների հետ էլ նա ժլատ չը լինէր խօսակցութեան մէջ, մինչև հիմայ նա հարիւր անգամ Աստուած աքսորված կը լինէր։» Այդ տեսակցութեան ժամանակ, պատրիարքը մի քանի բաներ ասեց ինձ հայերէն մանաւանդ անգլիացոց և ամերիկացոց քարոզչական ընկերութիւնների գործունէութեան նուազելու մասին Հայաստանի մէջ. բայց այս մասին առիթ կունենամ ուրիշ անգամ խօսելու. առ այժմ կասեմ այն, որ եթէ ամերիկացի և անգլիացի այդ ընկերութիւնները կրօնափոխութեան պրոպոգանդա են անելիս եղել Հայաստանում, այդ նորանից է եղել գլխաւորապէս, որ հայոց եկեղեցու հետ նոքա քիչ ծանօթ են եղել. չը կարծելով նորան նաև առաքելական։ Այս կողմից պատրիարքի մասնաւոր նամակները չատ բան տեսան, որով և սկսեց թուլանալ միսիոնարների պրոպոգանդան Հայաստանում.

Գրիգոր Նիկոգոսեան

Խմբագիր—հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐՇՐՈՒՆԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԾԱԽՎՈՒՄ ԵՆ 30% ԷԺԱՆ ՔԱՆ ԹԷ ՈՒՐԻՇ ՏԵՂ. մուրաբաներ, կոնֆեկտներ, **ԿԱԿԱՕ**, բրինձ, ԱՄԱՆԵՂԷՆ, բոկալներ, թասեր, երես լուանալու ամաններ, չայնիկներ, ԲԱԺԱԿՆԵՐ, կերակրի ամաններ (судки), մատուցարաններ, ԿՈՂՊԼԷԳՆԵՐ, ԴԱՆԱԿՆԵՐ, գդալներ, ԳՐԻՉՆԵՐ, թուղթ, մատիտներ, տետրակներ, ՀՐԱՑԱՆՆԵՐ, ՐԷՎՕԼՎԵՐՆԵՐ, այրօմներ, ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ, ՀԱԳՈՒՍՏ, տրիկօ, պարուսին, թաշկինակներ, երեսսրբիչներ, կլեոնկա, գուլբաներ, ԹԱՄԲԵՐ, ՊՕՐՏ-ՎԷՅՆ, խեթես, կոնեակ և այլն։ ԹԷՑ մեծ քանակութեամբ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԻ համար ՊՈՒԴԸ 44 բ., 46 բ., 48 բ., 50 բ., 52 բ., 54 բ., և այլն։ Այդ բոլորը կարելի է գտնել **ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ ՄԷՋ.**

Մի և նոյն տեղը էժան գնով. ՇԷՐԲԵՏ մագնեզիա, խմոր ԾԱՐԱՒԻ դէմ, ԻՒՆԱՑԻ գինի ջերմի դէմ, կարբոլեան ՓՕՇԻ, հեղուկ և ՍԱՊՕՆ, բժշկական թուղթ վատերկրօգների համար, պարսկական փոշի։

98—100

ՀԱՆԳԱՑԻՆ ԲԱՂՆԻՍ

ԻՎԱՆ ՄԻՆԷՑԻՉ ՄԻՐԶՕԵՎԻ ՈՐԴԿԵՐԱՆՑ (նախկին թագաւորական բաղնիս, Բանեայա փողոցի վրա, իշխան Բէբուտովի բաղնիսից վերև)։ Հինգշաբթի, հոկտեմբերի 22-ին բացվեցան կանանց և ազամարդկերանց հասարակական բաղնիսներ և առանձին համարներ։ Առանձին համարի գինը 80 կ. և 1 բ. ժամը, ընտանեկան համարը 1 բ. 50 կոպ։

3—3

ԲԺՇԿԱՆՈՑ

Հիւանդների ընդունելութիւնը Թիֆլիսի քաղաքային բժշկանոցում լինում է 9—1 ժամը։

Ամենայն օր Թիֆլիսի քաղաքային բժշկանոցում ընդունում են հիւանդներին հետևեալ բժիշկները.

Հելգիշ 9—10 ժամը խիրուրգիական, սիֆիլիսիկական և կաշու հիւանդութիւններին։ Դանիէլբէկով և Լիսիցկի 10—11 ժամը ներքին և ջղային հիւանդութիւններին։ Գավրոնսկի 11—12 ժամը մանկաբարձական և կանանց հիւանդութիւններին։ Կուդշինով 12—1 ժամը սիֆիլիսիկական և ներքին հիւանդութիւններին։ Բացի այդ Գորալովիչ երկուշաբթի օրերը ներքին հիւանդութիւններին։ Մինկևիչ երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը 9—10 խիրուրգիական հիւանդութիւններին։ Վերմիշեվ երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը 10—11 ժամը ներքին հիւանդութիւններին։ Բէյլիս երեքշաբթի և շաբաթ 10—11 ժամը աչքերի հիւանդութիւններին։ Բաբայով երեքշաբթի և շաբաթ 12—1 ժամը ջղային և ներքին հիւանդութիւններին։ Քիւշաբանց 1-ն չորեքշաբթի օրերը 11—12 ժամը խիրուրգիական, ականջի և բգային հիւանդութիւնների և շաբաթի օրերը սիֆիլիսի միզայինասեռական օրգանների հիւանդութիւնների։ Տաբխանով երկուշաբթի, չորեքշաբթի և շաբաթ 11—12 ժամը ներքին հիւանդութիւններին։ Կինբժիշկ Օրբելյան երկուշաբթի և հինգշաբթի 12—1 ժամը կանանց հիւանդութիւնների։

Օրբելյան ատամի ցաւ ունեցողներին ընդունում է իր տանը ամեն ժամանակ աղքատ հիւանդներին բժշկանոցի տոմսակով։ Ամեն օր բացի կիրակիից բժշկանոցի մէջ լինում է մանկաբարձ կին հիւանդ կանանց ընդունելու համար։ Բժշկանոցի գիրեկտոր։

Դ. Լիսիցկի

Մամուլի տակից դուրս եկաւ և վաճառվում է Կամսար Տէր-Դաւթեանցի „РУССКОЕ СЛОВО“—Նոր գասագիրք ռուսերէն լեզուի, հայ դպրոցների համար, **ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ։** Ընդունված է Վրաստանի և Իմերէթի և Երևանայ թեմերի հայոց բոլոր ուսումնարաններում, նոյնպէս Կովկասի և միւս թեմերի ուսումնարաններից շատերում։ Վաճառվում է Թիֆլիսում բացառապէս „Կենտրոնական“ գրավաճառանոցում։ Գինն է 45 կոպէկ։ Գումարով գնողներին քանակութեան համեմատ զիջումն կը լինի։ Ցանկացողները պէտք է ուղղակի դիմեն „Կենտրոնական“ գրավաճառանոցին.

Тифлисъ. «Центральная книжная торговля»

3—7

Въ Редакціи газеты «МШАКЪ»

Продается

„ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНІЕ ТУРЕЦКИХЪ АРМЯНЪ.“

Д. Григорія АРЦРУНИ.

Брошюра напечатана въ Москвѣ.

Цѣна 25 коп.

ՐԷՍՏՕՐԱՆԸ

ԱՐԾՐՈՒՆՈՒ ԹԱՏՐՕՆԻ ՄՕՏ

Մի նոր տիրոջ ձեռքն անցնելով, ստացել է այժմ մի բոլորովին այլ և կենդանի տեսք։ ՈՒՆԻ ընտիր ՃԱՇԵՐ և ԸՆԹՐԻՔՆԵՐ, նոյնպէս և լաւ ԽՄԻՉՔՆԵՐ։ Գները շատ էժան են

7—20

ԾԱԽՎՈՒՄ ԵՆ 25% ԷԺԱՆ քան թէ ուրիշ տեղ. ԹԷՑ, կակաօ, ՇՕԿՕԼԱԴ, բիսկվիտներ, մուրաբաներ, բրինձ, ամաններ, բաժակներ, բոկալներ, թէյամաններ, սուրճամաններ, ՄԱՏՈՒՑԱՐԱՆՆԵՐ, երես լուանալու ամաններ, ԿՈՂՊԼԷԳՆԵՐ, ԶԳԵՍՏԱԿԱՒՆԵՐ, գդալներ, դանակներ, ԳՐԻՉՆԵՐ, թուղթ, ծրարներ, տետրակներ, մատիտներ, ՀՐԱՑԱՆՆԵՐ, ՐԷՎՕԼՎԵՐՆԵՐ, մէջքակապներ, կլէօնկա, ԹԱՄԲԵՐ, սանձեր, ուրճներ, ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ, երեսսրբիչներ, թաշկինակներ, կանանց գուլբաներ, մարդկերանց գուլբաներ, տուպկի սապոն, հոտաւէտ ջրեր, շերբետ, ցիտրան մագնեզիա, խինայի գինի, պօրտվէյն, խերես, կոնեակ և 1,000 այլ առարկաներ։ **ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ ՄԷՋ։ ՆՈՅՆ ՏԵՂԸ** վաճառականներին **ՄԵԾ** քանակութեամբ ծախվում է **ԹԷՑ.** պուդերով 40, 46, 52, 58, բ., իսկ ֆունտերով 1 բ. 1 բ. 10 կ., 1 բ. 20 կ., 1 բ. 40 կ., 1 բ. 60 կ. և 1 բ. 80 կ., իսկ ամենաբարձր թէյը ֆունտը 2 բ. քաշը ԱՒԱՆԵՑ ԹՂԹԻ։

ՀՐԱՑԱՆՆԵՐ 20—60 բ. և ՉՕԿ-ԲՕՐ (chokl bore) George Dau-ի գործարանից 120 բ., բէվօլվերներ 4—34 բ., ԲՈՒԼԴՕԳ (bull dog) 11—20 բ., կանանց թամբեր 65 բ., շեֆիլդի դանակներ 3 բ. 50 կ. դիւժինը, ալբոմներ կիսապնով, ֆիլարներ և այլն։ Ամենամեծ պահեստ հրացանների և բէվօլվերների Թիֆլիսում։

42—100

ԹԷՑ ՍԻՐՈՂՆԵՐԸ ԵՒ ՃԱՆԱՉՈՂՆԵՐԸ պէտք է գնեն **ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ** մէջ թէյ լաւ տեսակի ֆունտը 1 բ. 20 կ. և 2 բ. և համեմատն առաջինը 1 բ. 60 կ. հետ և երկրորդը 3 բ. հետ ամեն տեղ **ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ,** որպէս զի իմանան Անգլիական խանութի մէջ ծախվող ամեն տեսակ թէյի համեմատական **ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆԸ։** Բացի այդ Անգլիական խանութը կշռում է **ՄԱՔՈՒՐ** թէյ առանց **ԹՂԹԻ** և **ԱՐՃԱՆԻ**

77—100

ՀԱՑՈՑ ԼԵԶՈՒԻ, ՀԱՑՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ դասեր ընտանիքներում ՀԱՐՑՆԵԼ „ՄԸՇԱԿԻ“ խմբագրութեան մէջ։

ՆՈՐ ԴՈՒՐՍ ԵԿԱԾ ԳՐԵԱՆՔ

Որոնք վաճառվում են ՋԱՔԱՐԻԱ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆՑԻ „ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՈՒՄ

1 Բագրատունի՝ Տասն պատգամք. գինն է	25 կ.
2 Աղայեանց՝ Անահիտ, հին գրոյց.	50 „
3 Թզուկ, թարգ. Տէր-Միքայէլեանցի.	30 „
4 Աղքատ մանուկ կամ բարոյական վէպ.	20 „
5 Խաչատրաբ Սունդուկեանցի.	50 „
6 Զարա մանրավէպ Տէր-Աւետիսեանի.	20 „
7 Հայերէն լաւ երեխաների համար.	50 „
8 Տէր-Ակորեանց՝ Հայաստանի աշխարհագրութիւն.	60 „
9 Կոստանեանց՝ Գրաբառ բայերի խոնարհումը.	25 „
10 Թագւորեան՝ փոքր լեզուագիտական հետազօտութեան.	50 „

Նոր ստացուել է Բոստոնի Տէր-Աբրահամեանցի 1882 թուի **ՕՐԱՑՈՑՑ,** գինն է 15 կոպ. գումարով առնողներին զիջումն կը լինի։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.

Գասագրքեր՝	
1. Աղայեանց՝ Ուսումն մայրենի լեզուի, ա. տ. չորր. տիպ.	20 կ.
2. Տէր-Դաւթեան՝ Русское Слово, հինգկր. տիպ.	45 —
3. Կոստանեանց՝ Ծաղկաքաղ շրջան Ա. (գրաբար)	25 —
4. — — — շրջան բ. (նոյնպէս)	60 —
5. — — — շրջան գ. (նոյնպէս)	40 —
6. — — — գրաբառի հոլովումն	15 —
7. — — — գրաբառի խոնարհումն	25 —
8. Տէր-Ցակորեանց՝ Հայաստանի աշխարհագրութիւն.	60 —
Ընթերցանութեան գրքեր՝	
1. Աղայեանց՝ Անահիտ, հին գրոյց.	50 —
2. Արա. Ք. Բագրատունի՝ տասն պատգամք	25 —
3. Տէր-Միքայէլեան՝ Թզուկ, թարգ. Դոդէից	50 —
4. Լազարեան՝ Ահմէդի տօպրակը	10 —

ԿԵՆՏՐՕՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՈՒՄ.

Մամուլի տակ են՝ Մանդինեանցի „Նահապետական“ և „Դիւցազնական“ աշխարհները և Տէր-Վեռնդեանի՝ „Մայրենի լեզու“ երկրորդ տարի։

Շուտով մամուլի տակ կը մտնի՝ Սրբազան պատմութիւն հին կտակարանի Հայոցդու։

ՎԻԷՆՆԱՑԻ ՄԵԲԷԼ (սիմոններ և բազկաթոռներ) ծախվում են մեծ քանակութեամբ և մանր, միջի փողոցում կաթոլիկաց փողոցի անկիւնում Մինասի Տէր-Նիկողոսեանի պահեստում։

Օտարաքաղաքացիք կարող են դիմել այս հասցէով. Тифлисъ, Михаилу Н. Теръ-Никогосову.

97—150

Անգլիական երկաթեայ պատենատած ԷՐՕՐՆԵՐ, լեմէխների պաշարով Բանասմի ֆաբրիկայից, ծախվում են գործարանական գներով **ՊԻՎՕՎԱՐՕՎԻ և ԳՕԼԴԻԼԻՈՒՍՏԻ** կանոորայում Թիֆլիսում, Դվորցովայի փողոցի վրա Աղծրունու գալերէում № 188

14—20 (2)

Дозволено цензурою, Тифлисъ 4 Ноября 1881 года. Типографія Главнаго Управленія Намѣстника Кавказскаго